

ОБЩИНА БРУСАРЦИ

3680 гр. БРУСАРЦИ, ул. „Георги Димитров“ № 85, тел. 09783/22-11, факс. 09783/29-11,
www.brusartsi.com, e-mail: brusartsi_adm@abv.bg

КРАТКОСРОЧНА ПРОГРАМА
НА ОБЩИНА БРУСАРЦИ
ЗА НАСЪРЧАВАНЕ
ИЗПОЛЗВАНЕТО НА ЕНЕРГИЯ
ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ
ИЗТОЧНИЦИ И БИОГОРИВА
2016 – 2019 ГОДИНА

1. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящата програма е разработена в съответствие с Национален план за действие за енергията от възобновяеми източници (НПДЕВИ), чл. 10, ал. 1 и ал. 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ).

Тя е насочена към активизиране на държавната политика за устойчивото използване на ВЕИ на общинско ниво, съобразно специфичната ситуация във всяка община. Изготвените програми се представят в областните съвети по ЕЕ и ВЕИ.

Принципите, които са залегнали в разработването на НПДВЕИ, и които имат отношение към регионалната политика, са следните:

Децентрализация: Разширяване на отговорностите на регионалните и местните власти от планиране към реализиране на НПДВЕИ.

Планиране: Реализирането на НПДВЕИ се осъществява **чрез областните и общинските програми** и подлежи на актуализиране в резултат на мониторинга и оценките от прилагането ѝ.

Ангажираност: Мерките на националната политика за развитие на ВЕИ не заместват, а допълват местните мерки.

Състезателност и прозрачност: Съобразно качеството на предлаганите проекти (което се проверява допълнително от АУЕР на база икономическа ефективност на инвестициите) и в съответствие с принципите за прозрачност и яснота, **областните и общинските програми** се конкурират за ефективно използване на местните ресурси.

Партньорство и сътрудничество: осъществяване на дейностите по планирането и реализацията НПДВЕИ чрез партньорство с централните, регионалните и местните власти, НПО, бизнес-средите, научните организации (университети и институти).

Информационно осигуряване: наличие на актуална информация на регионално и местно равнище относно изпълнението на НПДВЕИ.

Очаквани ефекти от подобряване на взаимодействието между централните и местните органи на изпълнителната власт:

- балансиране на икономическите, екологичните и социалните аспекти при усвояване потенциала на ВЕИ.
- институционална и секторна координация при решаване на задачите за развитие на ВЕИ.
- повишаване на квалификацията в институциите на регионално ниво в прилагането на общинските програми по ВЕИ.
- изграждане на информационна система за подпомагане на дейностите по ЕЕ и ВЕИ на местно ниво.

2. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

Общинската Програма е съобразена с развитието на Северозападен район за планиране, особеностите и потенциала на община Брусарци за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и биогорива и действащият общински план за енергийна ефективност.

2.1. Основни цели:

2.1.1. Насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, подобряване на средата за живот и труд, чрез определяне на възможните дейности, мерки и инвестиционните намерения на общината.

2.1.2. Създаване на условия за активизиране на икономическия живот в общината при спазване на установените норми за вредни вещества в атмосферата.

2.2. Подцели:

2.2.1. Подобряване енергийното управление на територията на общината и намаляване разходите за енергия в обекти и сгради, финансирани от общинския бюджет чрез:

2.2.1.1. Внедряване на енерго спестяващи технологии и мерки;

2.2.1.2. Усъвършенстване на организацията за поддръжка и контрол на енергийните съоръжения.

2.2.2. Подобряване качеството на енергийните услуги.

2.2.2.1. Достигане на нормативните изисквания за осветеност в учебни, детски, социални и здравни заведения, улици, пешеходни зони и други.

2.2.2.2. Осигуряване на оптимални условия за работна среда.

2.2.3. Повишаване нивото на:

2.2.3.1. Информираност, култура и знания на ръководния персонал на общинските обекти, експерти и специалисти на общинската администрация за работа по проекти от фондовете по енергийна ефективност;

2.2.3.2. Квалификация на експлоатационния персонал.

2.2.4. Създаване на системата за събиране на информация за енергопотреблението на общинските обекти и изготвяне на точни анализи и прогнози.

2.2.5. Изготвяне на проекти за финансиране от Програмите на Министерство на икономиката, енергетиката и туризма, Министерство на регионалното развитие и благоустройството, Министерство на образованието, младежта и науката, Програма за развитие на селските райони, Фонд Козлодуй и други за внедряване на енергоспестяващи технологии и мерки.

2.2.6. Включване в Национални, регионални, областни и местни проекти за Евроинтеграция и партньорство за съвместно финансиране.

2.2.7. Използване потенциала на екипа на общината, на Съюза на учените в България и изграждане на партньорство при реализиране на мероприятия за енергийна ефективност.

3. ПРИЛОЖИМИ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

- ✓ Закон за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ);
- ✓ Закон за енергетиката (ЗЕ);
- ✓ Закон за устройство на територията (ЗУТ);
- ✓ Закон за опазване на околната среда (ЗООС);
- ✓ Закон за биологичното разнообразие (ЗБР);
- ✓ Закон за собствеността и ползването на земеделски земи (ЗСПЗЗ);
- ✓ Закон за горите;
- ✓ Закон за чистотата на атмосферния въздух и подзаконовите актове за неговото прилагане;
- ✓ Закон за водите;

- ✓ Закон за рибарство и аквакултурите;
- ✓ Наредба № 14 от 15.06.2005 г. за проектиране, изграждане и въвеждане в експлоатация на съоръженията за производство, преобразуване, пренос и разпределение на електрическа енергия (ЗУТ);
- ✓ Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (ЗООС);
- ✓ Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (ЗООС);
- ✓ Наредба № 6 от 09.06.2004 г. за присъединяване на производители и потребители на електрическа енергия към преносната и разпределителната електрически мрежи (ЗЕ);
- ✓ Наредба № 3 от 31.07.2003 г. за актовете и протоколите по време на строителството (ЗУТ).

4. ПРОФИЛ НА ОБЩИНАТА

4.1. Географско местоположение

Община Брусарци се намира в Северозападната част на Република България, в западната част на Дунавската хълмиста равнина, по терасите на река Нечинска бара, десен приток на река Лом, на височина 125 м., област Монтана.

На изток от Брусарци се издига височината *Поломски венец*.

Граничи с общините Монтана, Лом, Медковец и Ружинци.

Разстоянието от общинския център – гр. Брусарци до областния град Монтана е 37 км, а до гр. Лом – 25 км. Географското положение на общината създава добри условия за осъществяване на връзки с други общини.

Община Брусарци е разположена в климатичен пояс с умерено – континентален климат, отличаващ се със студена и сравнително продължителна зима, горещо лято и максимум на валежите през месец юни.

Равнинният характер на релефа, естественото плодородие на почвата и възможностите за механизирани обработка са предпоставка за развитието на растениевъдство, главно в отглеждането на зърнено – хлебни, зърнено – фуражни и технически култури, лозя и овощни градини, а наличието на пастбища създава условия за развитие на животновъдство. Тъмносиви горски почви и еродирани излужени черноземи.

Селищата в община Брусарци се захранват с вода от 12 броя водоизточници. Изградиха се водоснабдителни мрежи в селата Василевци, Дондуково и Киселево, което в голяма степен реши проблемите на жителите в тези населени места от социална гледна точка. Две от населените места – Дъбова махала и Одоровци не са водоснабдени.

На територията на община Брусарци няма изградена канализационна мрежа.

Водните площи на територията на общината са 3 030 дка, разпределени по следния начин:

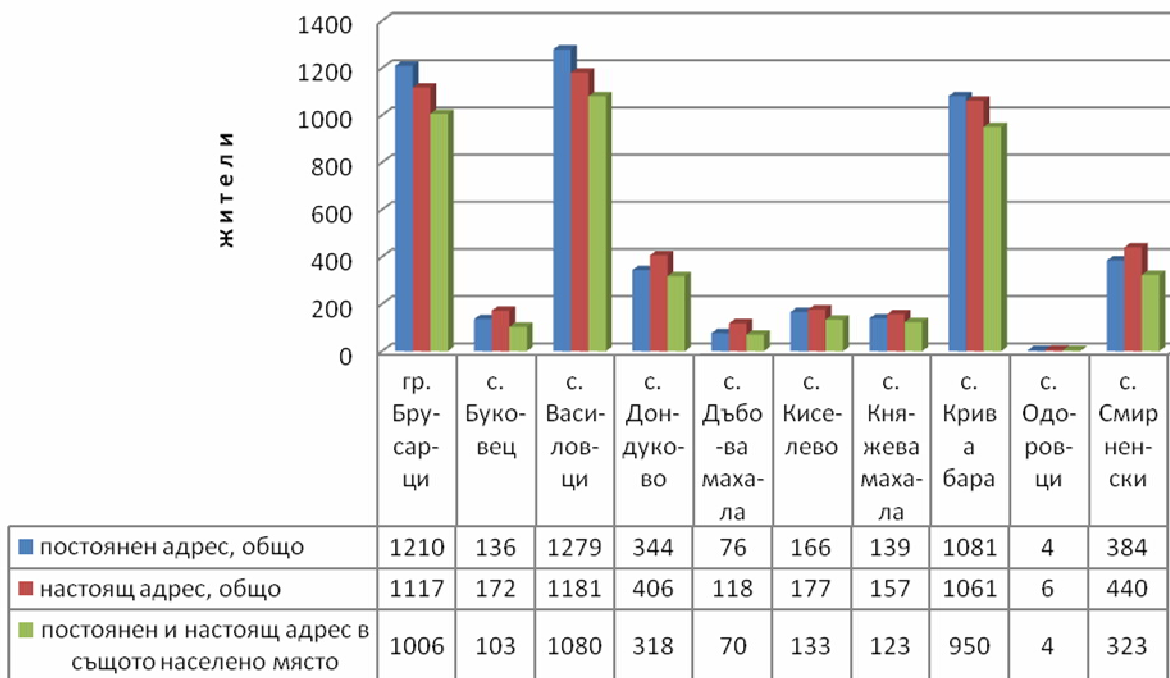
- реки	- 914 дка;
- язовири, водоеми и канали	- 1 592 дка;
- блата и мочурища	- 214 дка;
- рибарници	- 310 дка.

4.2. Площ, брой населени места, население

Територията на общината е 194,434 км²/ 5, 3% от територията на област Монтана.

Общината включва 1 град – Брусарци и 9 съставни села.

По данни от НБД “Население” към 15.VI.2016 г. в община Брусарци жителите са 4 819, разпределени по следния начин:

4.3. Сграден фонд – съществуващи сгради на територията на общината по видове собственици:

4.3.1 – сгради на физически лица – 5 234

4.3.2 – сгради на промишлени системи – няма данни по тези критерии

4.3.3 – сгради в сектора на услугите – няма данни по тези критерии

4.4. Промислени предприятия

4.4.1. – Промислената дейност в община Брусарци се определя, като община с много ниска степен на промишлено развитие.

В миналото Брусарци е било с промишлено-аграрна структура – керамичен завод, ремонтен завод, промкомбинат, но след 1989 г. постепенно се деиндустриализира.

Днес водещите производства са на хранителни продукти, леката промишленост, търговията и земеделието.

Към днешна дата на територията на общината действат следните малки промишлени предприятия:

- Шивашки цех в гр. Брусарци на фирма ЕТ “ Еленка Григорова” – Монтана;

- ЕТ “Мерино – мохер 91” – гр. Брусарци. Фирмата се занимава с първична и вторична обработка на вълна и производство на продукти от нея /одеяла, халища и др./

- Фурни за производство на хляб и хлебни изделия.

Липсата на сериозно индустриално производство, запазва параметрите на околната среда.

Разходите за улично осветление за 2015 г. са в размер на 165 698 kW/h.

На територията на община Брусарци не се използва енергия от възобновяеми източници.

4.5. Транспорт

4.5.1. Пътната мрежа на територията на общината е част от републиканската пътна мрежа с обща дължина 68,8 км, от които пътища III клас – 31, 6 км и IV клас – 37, 2 км. Състоянието на 70 % от настилката е незадоволително.

Четвъртокласните пътища се поддържат от общината изключително с целеви средства, отпускани от МРРБ. Поради крайно недостатъчните финанси, съществен ремонт не може да се направи и с всяка измината година тяхното състояние силно се влошава.

Голяма част от уличната мрежа в самите населени места е без трайна настилка.

През територията на община Брусарци минава ЖП линията София – Видин, Лом. Брусарци се явява възлова гара и по линиите Мездра-Видин и Мездра-Лом.

Шосейни връзки с Видин, Лом и Белоградчик.

През територията на община Брусарци минава третокласен път III – 1121 Монтана – Лом

4.5.2. Обществен градски транспорт няма. Не са налични и таксиметрови фирми.

4.5.3. Извънградски транспорт – осъществява се от транспортни фирми от други градове – Монтана и Видин.

4.5.4. Субсидираният от общината транспорт обслужва жителите от селата до ж.п. гара Брусарци.

4.5.5. Със служебни коли разполагат:

4.5.5.1. Община Брусарци – 2

- Домашен социален патронаж – 2 коли за доставяне храна на социално слаби, възрастни хора и хора с увреждания.

- Кола за извозване на отпадъците – 1 бр.; Фадрома – 1 бр.; Трактор – 1 бр.

Отделяните вредни емисии от гореизброените транспортни средства са минимални.

4.6. Домакинства

4.6.1. В община Брусарци са регистрирани 2 126 домакинства. От тях 448 в град Брусарци и 1678 в 9 села.

4.6.2. Сграден фонд – няма данни

4.6.3. Енергийно потребление – доставчик на електроенергия за бита е фирма „**ЧЕЗ Електро България**” АД. Отоплението се осъществява с електроенергия и твърдо гориво.

4.6.4. Потребление на енергия от възобновяеми източници – няма.

4.7. Услуги

Основната дейност в сферата на услугите е в търговията.

Основни работодатели са Община Брусарци, учебни заведения, земеделски производители и частни фирми.

Потребление на енергия от възобновяеми източници – няма.

4.8. Селско стопанство

4.8.1. Икономиката на общината има ясно изразена аграрна структура. Общата площ на земеделските земи на територията на община Брусарци е 152 317 дка, включваща общата площ на обработваемите земеделски земи (в т.ч. ливади и трайни насаждения) – 138 452 дка и общата площ мери и пасища – 13 865 дка.

4.8.2. Общата площ на обработените (ползваните) земеделски земи за 2014/2015 стопанска година е около 115 000 дка. За периода 2012 – 2015 г. са засети площи със зърнени култури:

2012 г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.
52 000 дка	67 940 дка	75 920 дка	115 550 дка

По данни на ОСЗ Брусарци през 2015 г. декларирали и регистрирали дейност – отглеждане на земеделски култури и/или животни – земеделски производители са били 93 човека.

Влияние върху структурата на земеделските култури оказват и външни за средата фактори. Традициите, плодородната и екологично чиста земя и свободната работна ръка са основните ресурси на общината. По-крупните арендатори разполагат със собствена техника за обработка на земята, която на този етап задоволява потребностите.

4.8.3. Животновъдството е основен по значение отрасъл в района.

В общината се отглеждат характерните за областта животни – говеда, птици, кози, овце, зайци, свине и пчелни семейства.

Интересна възможност представлява производството на мед, чрез стимулиране на пчеларството.

Липсата на замърсители в общината създава много добри условия за производство на екологично чисти (биологични) пчелни продукти.

Необходими са инвестициите в земеделските стопанства, които да са насочени към подобряване на хигиенните условия за отглеждане на животните и/или опазване на околната среда. Основните проблеми пред животновъдството са изразени в необходимостта от уедряването и изнасянето му извън регулацията на населените места.

В община Брусарци се намират и три язовира общинска собственост.

Водещо място имат говедовъдството и овцевъдството със смесено направление. Животните се отглеждат в личните дворове на населението, много често при примитивни условия. Това прави отрасъла губещ и допълнително затруднява развитието му. Броят на животните и тяхната продуктивност намалява.

4.9. Външна осветителна уредба

На територията на община Брусарци всички населени места са електрифицирани. Електрозахранването в общината е въздушно. Постепенно през годините са извършвани смени на стари осветителни тела с по-ефективни с цел довеждане до по-светли улици и намален разход на

електроенергия. Фасадно осветление не се използва. Липсва и парково осветление.

5. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ. ВРЪЗКИ С ДРУГИ ПРОГРАМИ

Приоритетите на община Брусарци за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници е в зависимост от стратегическите цели и политиката за развитие - постигане на конкурентоспособна, динамична и рентабилна местна икономика, подобряване на стандарта на живот на населението на територията на общината и намаляване на емисиите на парникови газове, като елементи от политиката по устойчиво енергийно развитие.

Недостатъчните финансови средства в община Брусарци все повече затрудняват въвеждането на технологии за прилагане на ЕЕ и използване на енергия от ВЕИ.

Възможности пред общината би могло да има в използването на слънчеви колектори. Те могат да се използват за:

- Отопление на сгради;
- Загриване на вода в бойлери за всякакви цели;
- Подгриване на климатични и вентилационни инсталации;
- Битови и стопански обекти и др.

Ползите от подобна инвестиция ще бъдат:

- задоволяване нуждите на населението на общината с по-евтина топлинна енергия;

- значително намаление на разходите за поддръжка на обществени сгради.

6. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ПОТЕНЦИАЛА И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ ПО ВИДОВЕ РЕСУРСИ

Като основа за изготвяне на програмата се използва анализ на потенциала на енергията от възобновяеми източници, които са налични като природен ресурс на територията на общината.

6.1. Слънчева енергия

Теоретичният потенциал на слънчевата енергия се дефинира като средното количество слънчева топлинна енергия, падаща за една година върху един квадратен метър хоризонтална земна повърхност и се изразява в kWh/m².

Достъпният потенциал на слънчевата енергия се определя след отчитането на редица основни фактори: неравномерно разпределение на енергийните ресурси на слънчевата енергия през отделните сезони на годината; физикогеографски особености на територията; ограничения при строителството и експлоатацията на слънчевите системи в специфични територии и др.

Най-достъпни и икономически ефективни са технологиите за преобразуване на слънчевата енергия в топлина, включващи т.н. слънчеви колектори. Предимствата на слънчевите термични инсталации се заключават в следното: произвежда се екологична топлинна енергия; икономисват конвенционални горива и енергии;

Слънчевата радиация, преобразувана в топлина чрез конвенционални термични слънчеви колектори може да се насочи приоритетно към производство на гореща вода през късна пролет, лято и ранна есен.

Въпреки, че съществуват слънчеви термични системи, които могат да работят през цялата година, в момента вследствие на високата им цена, икономически ефективното им приложение трудно може да се докаже.

Краткосрочната програма по ВЕИ за следващия тригодишен период, в частта въвеждаща използването на термични слънчеви колектори (при наличие на финансова възможност), включва общински сгради, потребяващи електроенергия или течни горива за производство на гореща вода. Количеството уловена и оползотворена слънчева енергия се влияе съществено от качествата на различните типове слънчеви колектори, както и от вида на цялостната слънчева инсталация за получаване на топла вода.

6.2. Вятърна енергия

Масовото приложение на вятърната енергия като енергиен източник започва през 80-те години в Калифорния, САЩ. След 1988 г. тази технология навлезе и на енергийния пазар в Западна и Централна Европа.

Според последните прогнози на Европейската ветроенергийна асоциация, се наблюдава тенденция на засилено развитие на използването на вятърна енергия в Европа. Очаква се инсталираната мощност от 28 400 MW през 2003г. да достигне до 180 000 MW през 2020 г. През 2020 г. електричеството, генерирано от вятърните турбини, ще покрива нуждите на 195 милиона европейци или половината от населението на континента.

В България

Вятърната енергетика има незначителен принос в брутното производство на електроенергия в страната. През **2001 г.** от вятърна енергия са произведени **35 MWh (3 toe)**, през **2003 г. - 63 MWh (5.4 toe)**, а през **2004 г. - 707 MWh (60.8 ktoe)**. Това показва, че развитието на вятърната енергетика в България се ускорява.

На територията на България са обособени четири зони с различен ветрови потенциал, но само две от зоните представляват интерес за индустриално преобразуване на вятърната енергия в електроенергия: 5-7 m/s и >7 m/s.

Тези зони са с обща площ около 1 430 km², където средногодишната скорост на вятъра е около и над 6 m/s. Тази стойност е границата за икономическа целесъобразност на проектите за вятърна енергия. Следователно енергийният потенциал на вятъра в България не е голям. Бъдещото развитие в подходящи планински зони и такива при по-ниски скорости на вятъра зависи от прилагането на нови технически решения.

Въз основа на средногодишните стойности на енергийния потенциал на вятърната енергия, отчетени при височина 10 m над земната повърхност, на територията на страната **теоретично** са обособени три зони с различен ветрови потенциал:

Община Брусарци попада в Зона А: зона на малък ветроенергиен потенциал – включва равнинните части от релефа на страната (Дунавската равнина и Тракия), долините на р. Струма и р. Места и високите полета на Западна България. Характеристики на тази зона са:

- Средногодишна скорост на вятъра: 2-3 m/s;

- Енергиен потенциал: 100 W/m^2 ; (т.е. по-малко от $1\ 500 \text{ kWh/m}^2$ годишно);
- Средногодишната продължителност на интервала от скорости $\sum v \geq 5-25 \text{ m/s}$ в тази зона е 900 h, което представлява около 10% от броя на часовете през годината (8 760 h).

След извършен анализ на техническия потенциал на вятърната енергия е установено, че единствено зоните със средногодишна скорост на вятъра над 4 m/s имат значение за промишленото производство на електрическа енергия. Това са само 3,3% от общата площ на страната (нос Калиакра, нос Емине и билото на Стара Планина). Трябва да се отбележи обаче, че развитието на технологиите през последните години дава възможност да се използват мощности при скорости на вятъра $3.0 - 3.5 \text{ m/s}$

Прогнози за развитието на вятърната енергетика в Община Брусарци

Възможността за усвояване на достъпния потенциал на вятърната енергия зависи от икономическите оценки на инвестициите и експлоатационните разходи по поддръжка на технологиите за трансформирането ѝ. Бъдещото развитие на вятърната енергетика в зони с по-ниски скорости на вятъра ще зависи и от прилагането на нови технически решения.

6.3. Водна енергия

6.3.1. Община Брусарци не е богата на водни ресурси. Всички селища са водоснабдени. Делът на водоснабденото население е 100% и няма население в режим на водоснабдяване. Техническото състояние на изградената водопроводна мрежа не е много добро. Това води до значителни загуби на водно количество по мрежата, влошаване на качеството и значително повишаване себестойността на подаваната вода. Поддръжката на мрежата е силно затруднено поради липсата на финансови ресурси за поддръжка и обновяване на съществуващата водопроводна система, като резултат възникват чести аварии, при отстраняването на които се нанася значителна щета на уличните настилки.

6.3.2. Не се предвижда използване на енергийният потенциал на водния ресурс за производство на електроенергия от ВЕЦ на територията на общината.

6.4. Геотермална енергия

На територията на община Брусарци няма термални извори, нагрети скали на по-голяма дълбочина и други алтернативни източници на геотермалната енергия. Не се предвиждат общински инвестиции за изграждане на мощности за геотермална енергия.

6.5. Енергия от биомаса

Терминът „биомаса“ означава органична материя с растителен или животински произход. „Биомаса“ е ключов възобновяем ресурс в световен мащаб. За добиването и не е задължително поголовно изсичане на дърветата, а възможно най-добре да се използва дървесния отпадък.

Вид биомаса:

1. Биомаса – горска дървесина.

2. Биомаса от дървопреработването.
3. Биомаса от селско стопанство.
4. Биогаз.

6.5.1. Използването на биомаса от горското стопанство и свързаните с него промишлености - Неизползваните отпадъци от дърводобива и малоценната дървесина, която сега се губи без да се използва могат да бъдат усвоени само след раздробяване на трески или преработване в дървесни брикети или пелети след пресоване и изсушаване. Производството на трески има значително по-ниски разходи от производството на брикети и пелети, при което се изисква предварително подсушаване на дървесината и е необходима енергия за пресоване. На територията на общината естествената растителна покривка е сравнително добре запазена. Горския фонд е 20 975 дка;

6.5.2. Използване на биомаса от селското стопанство – За балиране и транспорт на сламата има подходяща технология. Необходимото оборудване в голяма степен липсва и днес не се използва с пълния си капацитет.

Засега няма опит и специализирано оборудване за събиране, уплътняване и транспорт на стъбла от царевича, слънчоглед и други.

Увеличаване на използването на биомаса за енергийни цели ще доведе до икономия на електроенергия и скъпи вносни горива и води до намаляване на енергийната зависимост.

6.6. Използване на биогорива в транспорта

Използването на биогорива и енергия от възобновяеми източници в транспорта на територията на община Брусарци е неприложимо и икономически неоправдано.

6.7. Използване на енергия от възобновяеми източници в транспорта.

Икономически неоправдано.

7. ИЗБОР НА МЕРКИ, ЗАЛОЖЕНИ В НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗБОВНЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ (НПДЕВИ)

7.1. Административни мерки:

7.1.1. Съобразяване на общите и подробните градоустройствени планове за населените места в общината с възможностите за използване на енергия от възобновяеми източници.

7.1.2. Минимизиране на административните ограничения пред инициативите за използване на енергия от възобновяеми източници.

7.1.3. Подпомагане реализирането на проекти на индивидуални системи за използване на електрическа, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници.

7.1.4. Намаляване на разходите за улично осветление.

7.1.5. Реконструкция на съществуващи отоплителни инсталации и изграждане на нови.

7.1.6. Основен ремонт и въвеждане на енергоспестяващи мерки на обществени сгради.

7.1.7. Осигуряване на участие в обучение по енергиен мениджмънт на специалисти от общинската администрация работещи в областта на енергийната ефективност.

7.1.8. Изграждане и експлоатация на системи за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници.

7.1.9. Стимулиране производството на енергия от биомаса.

7.1.10. Подмяна на уличното и обществено осветление с енергоспестяващи тела.

7.2. Финансово-технически мерки:

7.2.1. Финансови мерки:

- Привличане на чуждестранни инвестиции за производство на енергия от ВИ;
- Приток на средства от изпълнени проекти за енергия от ВИ;
- Усвоени средства от Европейските фондове за проекти за енергия от ВИ.

7.2.2. Технически мерки:

7.2.2.1. Мерките, заложи в Програмата на община Брусарци за оползотворяване на енергията от възобновяеми източници ще се съчетават с мерките, заложи в Националната Програма.

7.2.1.2. Стимулиране изграждането на енергийни обекти за производство на енергия от ВЕИ върху покривните конструкции на сгради общинска собственост и/или такива със смесен режим на собственост.

7.2.1.3. След изтичане на амортизационния срок на съществуващата система за улично осветление, изграждане на нова с използване на енергия от възобновяеми източници, като алтернатива на съществуващото улично осветление.

7.2.1.4. Търсене на резерви за улично осветление от ВЕИ на съществуващи паркове и градини на територията на община Брусарци.

7.2.1.5. Стимулиране на частни инвеститори за производство на енергия чрез използване на биомаса от селското стопанство по сектори – земеделие и животновъдство.

7.2.3. Източници и схеми на финансиране:

При провеждането на предвидените мерки ще се прилагат подходите:

• **Подход „отгоре – надолу”:** състои се в анализ на съществуващата законова рамка за формиране на общинския бюджет, както и на тенденциите в нейното развитие. При този подход се извършат следните действия:

- прогнозиране на общинския бюджет за периода на действие на програмата;

- преглед на очакванията за промени в националната и общинската данъчна политика и въздействието им върху приходите на общината и проучване на очакванията за извънбюджетни приходи на общината;

- използване на специализирани източници като: оперативни програми, кредитни линии за енергийна ефективност и възобновяема енергия (ЕБВР), Фонд „Енергийна ефективност и възобновяеми източници”, Национална схема за зелени инвестиции (Национален доверителен фонд), Международен

фонд „Козлодуй”, договори с гарантиран резултат (ЕСКО договори или финансиране от трета страна).

• **Подход „отдолу – нагоре”:** основава се на комплексни оценки на възможностите на общината да осигури индивидуален праг на финансовите си средства (примерно: жител на общината, ученик в училище, пациент в болницата, и т.н.) или публично-частно партньорство.

Основните източници на финансиране са:

- Държавни субсидии – републикански бюджет;
- Общински бюджет;
- Собствени средства на заинтересованите лица;
- Договори с гарантиран резултат;
- Публично частно партньорство;
- Финансиране по Оперативни програми;
- Финансови схеми по Национални и европейски програми;
- Кредити с грантове по специализираните кредитни линии.

8. ПРОЕКТИ

8.1. Списък с предложените идейни проекти за реализация по краткосрочната програма.

№ по ред	Проект	Цел и описание	Финансиране Програма
1.	„Прилагане на мерки за енергийна ефективност за подобряване на експлоатационното състояние на СОУ „Христо Ботев” гр. Брусарци	Основната цел на проекта е: Осигуряване на високо ниво на енергийна ефективност свързано с подобряване на основните елементи на образователната инфраструктура в училище СОУ „Христо Ботев” в гр. Брусарци община Брусарци.	Международен фонд Козлодуй
2.	Изграждане на соларна инсталация за подгряване на вода за битови нужди на кухненски блок към ОДЗ „Синчец“ гр. Брусарци	Соларна инсталация за БГВ с площ 15 м ² с бойлер 1000 л.	Структурните фондове на ЕС; Държавни субсидии; Общински бюджет;
3.	Изграждане на соларна инсталация за подгряване на вода за битови нужди на кухненски блок към ДСП гр. Брусарци	Соларна инсталация за БГВ с площ 30 м ² с 2 бойлера по 1000 л.	Структурните фондове на ЕС; Държавни субсидии; Общински бюджет;

8.2. Списък на реализираните проекти

№ по ред	Проект	цел	Финансиране програма

9. НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА ОТ РЕАЛИЗИРАНИ ПРОЕКТИ

Наблюдението и отчитането на общинските програми се извършва от общинските съвети, които определят достигнатите нива на потребление на енергия от възобновяеми източници на територията на общината, вследствие изпълнението на програмата, пред областния управител и Изпълнителния директор на АУЕР.

За успешния мониторинг на програмите е необходимо да се прави периодична оценка на постигнатите резултати, като се съпоставят вложените финансови средства и постигнатите резултати, което служи като основа за определяне реализацията на проектите.

Нормативно е установено изискването за предоставяне на информация за изпълнението на общинските програми за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници (чл.8, ал.2 от Наредба № РД-16-558 от 08.05.2012г.).

Реализираните и прогнозни ефекти следва да бъдат изразени чрез количествено и/ или качествено измерими стойностни показатели /индикатори.

10. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Програмата на община Брусарци за насърчаване използването на енергията от възобновяеми източници на територията на общината трябва да е в пряка връзка с Плана по енергийна ефективност.

Резултатите от изпълнението на програмата е:

- намаляване на потреблението на енергия от конвенционални горива и енергия на територията на общината;
- повишаване сигурността на енергийните доставки;
- повишаване на трудовата заетост на територията на общината;
- намаляване на вредните емисии в атмосферния въздух;
- повишаване на благосъстоянието и намаляването на риска за здравето на населението.

Тази програма е отворена и периодично може да се допълва, съобразно настъпилите промени в приоритетите на общината, в националното законодателство и други фактори със стратегическо значение.

Програмата е приета с Решение № по Протокол № от заседание на Общинския съвет, състояло се наVII. 2016 г.